

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

**Τέρμα Θεμιστοκλέους
Τ.Κ. 713 07 – Ηράκλειο Κρήτης
Email: geoteepk@gmail.com,
geoteepk@otenet.gr
<http://www.geoteepk.gr>**

Ηράκλειο 20-10-2015
Αριθ.Πρωτ : 107

Προς:

- 1. Περιφέρεια Κρήτης
Αντιπεριφερειάρχη κ. Νίκο Καλογερή**
- 2. Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης**

Θέμα: Παρατηρήσεις ΓΕΩΤΕΕ παραρτήματος Κρήτης στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης των ΜΠΕ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ Α.Ε

Το Παράρτημά μας στο πλαίσιο της εν λόγω διαβούλευσης, οφείλει να τοποθετηθεί και να υπενθυμίσει την άποψη του, για το πώς αντιλαμβάνεται την έννοια της πράσινης Ανάπτυξης και δει των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Θεωρεί ότι :

- ο σχεδιασμός και η εγκατάσταση των ΑΠΕ καθώς και η κλίμακα των όποιων υποδομών – κατασκευών, θα πρέπει να συνάδουν με το μέγεθος, τις ανάγκες, τη φυσιογνωμία του νησιού, τους άλλους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας (γεωργία, κτηνοτροφία, τουρισμός) και όλα αυτά θα πρέπει να εμπεριέχονται σε ένα βιώσιμο αναπτυξιακό σχέδιο με σωστό χωροταξικό σχεδιασμό. Οι επενδύσεις αυτές, θα πρέπει να υποστηρίζουν την ισόρροπη ανάπτυξη στον τόπο εγκατάστασης, να συνάδουν με τις παραγωγικές του δραστηριότητες, να υπηρετούν την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, την προστασία του περιβάλλοντος και να εξασφαλίζουν ένα υγιές μέλλον για τις επόμενες γενιές.
- οι ΑΠΕ όντως, παγκοσμίως είναι η πλέον φιλοπεριβαλλοντική πηγή παραγωγής ενέργειας και ως Κρήτη θα πρέπει να τις υιοθετήσουμε **ως μέσον και όχι ως σκοπό**, προκειμένου να υπηρετηθούν οι ανάγκες μας, οι προτεραιότητες μας, τα ελλείματα μας, πάντα όμως στην λογική της παράλληλης προστασίας των βασικών πολύτιμων πόρων και αξιών που διαθέτουμε.

Η υιοθέτηση νέων πολιτικών για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποτελούν τη βάση του μοντέλου της γενικότερης [οικονομικής ανάπτυξης](#) της [πράσινης οικονομίας](#) και επομένως η οποιαδήποτε ανάπτυξη των Αιολικών Πάρκων και η τοποθέτηση των Α/Γ, θα πρέπει να ενισχύει τους τομείς της Οικονομίας της Κρήτης, που δεν είναι άλλοι από τους: **ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ↔ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ↔ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ↔ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ**

Σήμερα λοιπόν καλούμαστε να εκφράσουμε την πολιτική θέση μας σε σχέση με την επίδραση των συγκριμένων έργων ανάπτυξης μονάδων βιομηχανικής κλίμακας ΑΠΕ (ΒΑΠΕ), να εξετασθούν υπό το πρίσμα αν όντως λειτουργούν ως αναπτυξιακή προοπτική, σεβόμενα την ανάπτυξη ενός ποιοτικού γεωργικού τομέα, την μοναδική πολιτιστική και πολιτισμική μας κληρονομιά, το μοντέλο της κρητικής διατροφής που είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο ότι αποτελεί ίσως το πιο υγιές μοντέλο διατροφής στον κόσμο. Δηλαδή όλα αυτά για τα οποία το ΓΕΩΤΕΕ αλλά και το Παράρτημα μας, δίνει

καθημερινές μάχες τόσο στο πεδίο όσο και στα κέντρα λήψης αποφάσεων όπου και αν αυτά εδρεύουν.

Πριν όμως από αυτό επιβάλλεται η παράθεση συνοπτικών τεχνικών στοιχείων για το κάθε έργο και συσχετισμός αυτών με το θεσμικό πλαίσιο και τον ευρύτερο αναπτυξιακό σχεδιασμό του νησιού και όχι μόνο.

A. Τεχνικά στοιχεία

❖ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ

Το έργο περιλαμβάνει **εικοσιπέντε (25)** Αιολικά Πάρκα (Α/Π) και **285 ανεμογεννήτριες (Α/Γ)**, καθώς και τα συνοδά τους έργα που είναι απαραίτητα για την κατασκευή και λειτουργία των ΑΣΠΗΕ. Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των υπό εξέταση Α/Π στη νήσο Κρήτη ανέρχεται σε 855 MW. Οι Α/Γ τύπου VESTAS V90, ονομαστικής ισχύος 3 MW η κάθε μια, με **διάμετρο ρότορα 90 m** και **ύψος πύργου 80 m**. Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των υπό εξέταση Α/Π στη νήσο Κρήτη ανέρχεται σε **855 MW**. Για την πρόσβαση στα Α/Π, θα χρησιμοποιηθούν συνολικά 250 Km δασικών δρόμων Γ' κατηγορίας, εκ των οποίων περίπου **200 Km θα διανοιχθούν εκ νέου**, ενώ περίπου **50 Km θα είναι υφιστάμενο οδικό δίκτυο** το οποίο θα βελτιωθεί.

❖ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΡΗΤΗΣ ΕΛΙΚΑ Α.Ε

Το κυρίως έργο αποτελείται από **τριανταένα (31) Α/Π** και **361 ανεμογεννήτριες (Α/Γ)**, ενδεικτικού τύπου Enercon E-70, ισχύος 2,3 MW έκαστη, με **ύψος πυλώνα 64m** και **διάμετρο ρότορα 71m**, οπότε η συνολική εγκατεστημένη ισχύς ηλεκτρικής παραγωγής του έργου ανέρχεται στα **830,3 MW**. Για την πρόσβαση στα Α/Π, **θα διανοιχθούν εκ νέου 196 Km**,

Σωρευτική επίδραση:

Συνολικά με τα υπό έγκριση δύο έργα προβλέπεται η εγκατάσταση **56 Α/Π** ήτοι **646 Α/Γ**. Συγκεκριμένα αυτά αναπτύσσονται σε **56 διαφορετικές θέσεις** που διοικητικά υπάγονται και στις 4 Περιφερειακές Ενότητες, σε **20 από τους 24 δήμους** του νησιού. Καταλαμβάνουν κορυφογραμμές ορέων, παράκτιες ημιορεινές εκτάσεις & ορεινές εκτάσεις που καλύπτονται κυρίως από βοσκότοπους.

Για την εγκατάσταση και των δύο τύπων ανεμογεννητριών απαιτείται διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου γύρω από τη θέση εγκατάστασης κάθε μηχανής. Για το σκοπό αυτό, για κάθε Α/Γ διαμορφώνεται ισόπεδο πλάτωμα έκτασης περίπου **2.500 m²** (40 x 50 m έως 50 x 50 m). Ήτοι θα ισοπεδωθούν μόνο για αυτές τις **56 θέσεις** το ελάχιστο **1.615.000,00 m²** που βρίσκονται σε κορυφογραμμές ορέων, παράκτιες ημιορεινές & ορεινές εκτάσεις που καλύπτονται κυρίως από βοσκότοπους.

Σημειωτέον ότι οι ήδη εγκατεστημένες ΑΠΕ συμμετέχουν στην παραγωγή ενέργειας της Κρήτης με ποσοστό 23,1% ήτοι πάνω από τον στόχο του 2020. Οι συγκεκριμένες έρχονται προσθετικά και πάνω από αυτό το δεσμευτικό όριο που θέτει η εθνική και κατ' επέκταση η περιφερειακή δέσμευση μας, για υλοποίηση του στόχου 20-20-20, που συμπεριλαμβάνει: α) την μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 20%, β) την εισαγωγή ΑΠΕ κατά 20% (40% στην ηλεκτροπαραγωγή) και γ) την μείωση κατά 20% της πρωτογενούς ενέργειας μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Σε σχέση με τις περιοχές προστασίας: από τις **25 συνολικά ΖΕΠ (SPA)** που έχουν θεσμοθετηθεί στη Ν. Κρήτη, τμήματα των έργων είτε Α/Γ είτε συνοδά έργα, χωροθετούνται εντός διαφόρων σημείων σε **12 περιοχών ΖΕΠ**. Από τις **28 συνολικά ΕΖΔ (SAC)** που έχουν θεσμοθετηθεί στη Ν. Κρήτη, τμήματα των έργων είτε Α/Γ είτε συνοδά έργα, χωροθετούνται εντός διαφόρων σημείων **14 περιοχών ΕΖΔ**. **Ήτοι οι παρεμβάσεις αφορούν αριθμητικά στο 50% !!!!! τόσο των ΖΕΠ όσο και των ΕΖΔ**, την ίδια στιγμή που σε όλη την Ε.Ε οι πυρήνες της άγριας φύσης και ζωής εξαιρούνται από την εγκατάσταση ΒΑΠΕ !!!!!

B. Θεσμικό Πλαίσιο (Εθνικό και Κοινοτικό)

➤ Το Εθνικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ

Σύμφωνα με το με αρ. 2014/4073/ C(2014)4713 final της 10^{ης} /7^{ου} /2014 έγγραφο της Ε.Ε προς τον

Υπουργό Εξωτερικών κo Ευάγγελο Βενιζέλο

αναφέρονται τα:

.....να επιστήσω την προσοχή σας στην εφαρμογή στην Ελληνική Δημοκρατία των άρθρων 6 παρ. 3 & 7 της οδηγίας 92/43 ΕΟΚ για την διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και του αρθρ. 5 παρ.1 της οδηγίας 2001/42/ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων.....

Ειδικότερα αναφέρεται στις παραβάσεις που συνδέονται με την:

- ✓ μη συμμόρφωση του ΕΠΧΣΑΑ ΑΠΕ σε σχέση με τα παραπάνω άρθρα
- ✓ μη συμμόρφωση ορισμένων έργων ΑΠΕ με τα προαναφερόμενα άρθρα

Ειδικότερα στο εν λόγω έγγραφο αναφέρονται:

1.Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα αιολικό πάρκα στην Κρήτη **αδειοδοτούνται και εκτελούνται σε ατομική βάση χωρίς να εκτιμούνται σε κανένα στάδιο της διαδικασίας και σε κανένα επίπεδο εθνικό ή περιφερειακό οι σωρευτικές τους επιπτώσεις**, κάτι που απαιτείται από το άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.....
2. ... Οι Ελληνικές αρχές έχουν παραδεχτεί ότι οι σωρευτικές επιπτώσεις των αιολικών πάρκων στην Κρήτη δεν λαμβάνονται υπόψη.
3.Καταλήγει σε συμπεράσματα ότι:.... **η Ελληνική Δημοκρατία είχε υποπέσει σε σωρεία παραβιάσεων των οδηγιών 2001/42/ΕΚ & 92/43/ΕΟΚ κατά την διαδικασία αδειοδότησης των αιολικών πάρκων** και καλούσε την Κυβέρνηση να υποβάλλει τις παρατηρήσεις της.....

Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι το βασικό νομοθέτημα στο οποίο στηρίζεται η ανάπτυξη όλων των ΑΠΕ στην χώρα είναι έωλο και παραβιάζει βασικά ευρωπαϊκά κανονιστικά πλαίσια που μπορεί να οδηγήσει την χώρα σε καταδικαστικές αποφάσεις από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

- **την προστασία των περιοχών NATURA 2000 και των περιοχών προστασίας της ορνιθοπανίδας**

Αξιοσημείωτο είναι στο έγγραφο με αρ. πρωτ. 72398 / 30374 της 7 / 8 / 2012 του Τμ. Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης προς το ΥΠΕΚΑ με θέμα: «Παροχή στοιχείων σχετικά με την εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη» και το οποίο μνημονεύεται αναλυτικά στο προαναφερόμενο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αρ. πρωτ. 2014/4073/ C(2014)4713 final της 10ης /7ου /2014 προς τον Υπουργό Εξωτερικών κo Ευάγγελο Βενιζέλο, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά:

- ✓ στις αρνητικές επιδράσεις από την υλοποίηση όλων των σχεδιαζόμενων ΑΣΠΗΕ στις περιοχές Natura, κάτι που είναι βέβαιο ότι θα δημιουργήσει μια μη αναστρέψιμη κατάσταση υποβάθμισης, δεδομένου ότι παράλληλα απαιτείται μια σειρά συνοδών έργων (π.χ. οδοποιία, δίκτυα διασύνδεσης).
- ✓ στις επιπτώσεις των ανεμογεννητριών στην ορνιθοπανίδα και στα ενδιαίτημά της ότι είναι αδιαμφισβήτητες

Πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη ότι στην Κρήτη έχουν ήδη εκπονηθεί:

- ❖ ερευνητικά Προγράμματα Life με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση σχετικά με την άγρια ζωή των ορεινών όγκων και την προστασία της. Επίσης, στην παρούσα χρονική στιγμή υλοποιείται Πρόγραμμα Erasmus+ σχετικά με τις δυνατότητες ανάπτυξης των ορεινών όγκων όπως ακριβώς έχει προσδιοριστεί από τις ίδιες τις τοπικές κοινωνίες.
- ❖ Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες και Διαχειριστικά Σχέδια τα οποία έχουν πληρωθεί από ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις και οφείλουν οι προβλέψεις που σχετίζονται με την προστασία του τοπίου, την διατήρηση του βοσκότοπου, την προστασία από την διάβρωση και ερημοποίηση κ.λ.π) να ληφθούν υπόψη από τις ΜΠΕ των παρόντων έργων.
- ❖ υπάρχουν αναφορές από διεθνή ερευνητικά και επιστημονικά ινστιτούτα τα οποία, κρούουν το κώδωνα του κινδύνου σε σχέση με την άγρια ζωή και ιδιαίτερα τα άγρια και ήδη απειλούμενα είδη της ορνιθοπανίδας αλλά και την πολιτισμική κληρονομιά.

Ενδεικτικές αναφορές παρατίθενται παρακάτω:

- Η κατασκευή αιολικών πάρκων είναι μία μορφή βιομηχανικής ανάπτυξης που προκαλεί **υποβάθμιση και εξαφάνιση βιοτόπων** (Ινστιτούτο Βιολογικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ουαλίας, Ηνωμένο Βασίλειο, 1998).
- Η Υπηρεσία Προστασίας της Φύσης, αντέδρασε στη δημιουργία αιολικού πάρκου στην Ανατολική Αγγλία, λόγω των πιθανών **αρνητικών επιπτώσεων στην ορνιθοπανίδα**, όπως εξαφάνιση και υποβάθμιση βιοτόπων και θέσεων φωλεοποίησης, **ενόχληση από το θόρυβο** και θανάτωση στα πτερύγια.
- Η Πανευρωπαϊκή Ομοσπονδία για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς EUROPA NOSTRA, στην συνάντηση της Χάγης το Σεπτέμβριο του 2004, συζήτησε τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά, της γρήγορα αναπτυσσόμενης χρήσης της αιολικής ενέργειας, τονίζοντας πως μοιράζεται τις **σοβαρές διεθνείς ανησυχίες για τις κλιματολογικές αλλαγές**. Η Ομοσπονδία επεσήμανε πως, οι εθνικές ενεργειακές πολιτικές στη πλειονότητά τους δεν εξετάζουν επαρκώς την πλευρά της εξοικονόμησης ενέργειας καθώς και της προώθησης της ενεργειακής αποδοτικότητας και δεν καταβάλλουν προσπάθειες ώστε να προωθηθούν όλες οι μορφές ανανεώσιμης ενέργειας **"Αντιθέτως τείνουν να εστιάσουν υπερβολικά στην αιολική ενέργεια προσφέροντας εξαιρετικά ελκυστικά κίνητρα και χαλαρή νομοθεσία, αποτυγχάνοντας να κάνουν έτσι μια ισορροπημένη αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων της"**.

➤ Το Τοπίο και την Διάβρωση του εδάφους

Προαναφέρθηκε ότι για την ανάπτυξη αυτών των Α/Π απαιτούνται μεγάλα χωματουργικά έργα εγκατάστασης και πρόσβασης στις ανεμογεννήτριες, δηλ. δρόμοι, ισοπεδώσεις, εκσκαφές για τη θεμελίωση των ανεμογεννητριών κλπ. επιλέγοντας για την τοποθέτηση των ανεμογεννητριών τα υψηλότερα σημεία (δηλ. τις ΚΟΡΥΦΟΓΡΑΜΜΕΣ). Αυτό έχει ως συνέπεια τη μεγάλη **οπτική υποβάθμιση**, καθώς και την έκθεση χιλιάδων τόνων εδάφους στον αέρα και τη βροχή με αποτέλεσμα την **εκτεταμένη διάβρωση** στα ήδη ερημοποιημένα περιβάλλοντα (Αστερούσια, Θρυπτή κ.λ.π). Πρέπει να σημειωθεί ότι το έδαφος στις κορυφογραμμές έχει βάθος λιγότερο από 10 εκατοστά και το ποώδες εδαφοκάλυμμα είναι αδύνατο να επανεγκατασταθεί στο συγκεκριμένο ακραίο οικολογικά περιβάλλον λόγω υψομέτρου αλλά και λόγω του ιδιαίτερα **άγονου μητρικού πετρώματος** που αναπόφευκτα θα αποκαλυφθεί σε μεγάλη έκταση. Η κατασκευή δρόμων πρόσβασης ιδιαίτερα σε κορυφογραμμές προκαλεί μόνιμη αλλαγή της εδαφοκάλυψης και οι εκτεθειμένες επιφάνειες θα υποστούν **επιφανειακή διάβρωση**. Αυτό επίσης μπορεί να οδηγήσει και σε μία εξίσου σοβαρή επιπρόσθετη συνέπεια όπως είναι μία **πιθανή αλλαγή της χρήσης της έκτασης από βοσκότοπο** λόγω της απουσίας βλάστησης.

(Στο Γιορκσάιρ της Αγγλίας, η κατασκευή ανεμογεννητριών ύψους 50 μ. δημιούργησε **ρωγμές στο μητρικό πέτρωμα**, με αποτέλεσμα την **αλλαγή των φυσικών υπόγειων υδρολογικών διαδρομών**)
Πηγή: Σ.Π.Α.Π.Ε.Κ.Ε.Κ. - Περιβάλλον)

Γ. Αναπτυξιακός Σχεδιασμός του νησιού

➤ Περιφερειακός Χωροταξικός Σχεδιασμός (ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης)

Τα υπό έγκριση «φαραωνικά έργα», έρχονται σε πλήρη αντίθεση όχι μόνο με τον υφιστάμενο Περιφερειακό Στρατηγικό Σχεδιασμό του νησιού, αλλά και με τις προβλέψεις του υπό αναθεώρηση ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης αφού η χωροθέτηση των εν λόγω έργων δεν συνάδουν με τις προτάσεις του σε αυτόν τον τομέα. Παράλληλα δεν συσχετίζονται με τις θέσεις που έχουν υποδειχθεί από την μελέτη του Πολυτεχνείου για την χωροθέτηση των αιολικών πάρκων.

➤ Θεσμοθετημένος Αναπτυξιακός Σχεδιασμός της Περιφέρειας Κρήτης για τον Πρωτογενή Τομέα

Πρέπει να υπενθυμίσουμε και να τονίσουμε ότι η Περιφέρεια Κρήτης έχει ψηφίσει από το 2012, τον **Στρατηγικό Σχεδιασμό για την ανάπτυξη του αγροτοδιατροφικού τομέα και της διαχείρισης των προϊόντων του**, ο οποίος στην πραγματικότητα είναι το πρώτο θεσμοθετημένο κείμενο

πολιτικής της περιφέρειας μας.

Στις προτεραιότητες του υπενθυμίζουμε ότι περιλαμβάνονται, συγκεκριμένες προτάσεις για την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων φιλοπεριβαλλοντικής γεωργίας, **πρωτίστως των παραδοσιακών καλλιεργειών και δευτερευόντως στην λογική της συμπληρωματικότητας και μόνο των νέων καλλιεργειών, καθώς επίσης και στην διατήρηση των αυτόχθονων φυλών του ζωικού κεφαλαίου. Πάντα παράλληλα με την ορθολογική προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, αέρας).** Αυτά αποκτούν την κοινή ταυτότητα - **brand name ΚΡΗΤΗ** , διασυνδέονται ουσιαστικά με τον ποιοτικό τουρισμό και αποκτούν ισχυρό διαβατήριο εξωστρέφειας και ανταγωνιστικότητας.

Ο σχεδιασμός αυτός **δίδει έμφαση στην προστασία διαχείριση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και δει στις προστατευόμενες περιοχές, στην αναζωογόνηση των οικισμών της ενδοχώρας, στις προϋποθέσεις ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού στους ορεινούς και ημιορεινούς όγκους και βέβαια στην ενδυνάμωση και του ανθρώπινου δυναμικού το οποίο είναι αυτό που διαχρονικά παράγει , διατηρεί, προστατεύει και εν τέλει δημιουργεί το «τοπικό προϊόν» που είναι ο πολιτισμός μας.** Αυτά συνδυασμένα και πλαισιωμένα με καινοτομία και εισαγωγή νέων τεχνολογιών, δημιουργούν τις προϋποθέσεις ώστε η Κρήτη να αποτελέσει πολύ καλό παράδειγμα πραγματικής βιώσιμης πράσινης ανάπτυξης.

Όμως τα εν λόγω «φαραωνικά» έργα, όχι μόνο δεν συνάδουν με τα προαναφερόμενα αλλά προσδίνουν διαφορετική αναπτυξιακή ταυτότητα στο νησί, προσανατολίζοντας το να μεταλλαχθεί σε ενεργειακό κόμβο λαμβάνοντας υπόψη τα ήδη ανεπτυγμένα καθώς και τα υπόλοιπα σχεδιαζόμενα. Η εγκατάσταση τόσο πολλών και μεγάλων μονάδων αιολικών πάρκων έρχεται σε αντίθεση με την προσπάθεια για την ήπια βιώσιμη ανάπτυξη και αξιοποίηση των ορεινών όγκων. Παράλληλα πρέπει να αναφερθεί ότι η ανάπτυξη των αιολικών πάρκων έχει **σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στον τομέα του εναλλακτικών μορφών τουρισμού.** Οι συγκεκριμένοι τουρίστες επισκέπτες έρχονται προς αναζήτηση ηρεμίας και ενός παρθένου τοπίου. Αν αντί της ηρεμίας βρουν συστοιχίες ανεμογεννητριών μάλλον θα χάσουν το ενδιαφέρον τους για την περιοχή επίσκεψης όπως άλλωστε έγινε στα εθνικά πάρκα της Δανίας, Ολλανδίας και Βρετανίας.

Η εμπειρία που παραθέτουμε από την χωροθέτηση και της λειτουργία των ΑΠΕ στην Κρήτη, κατά την τελευταία δεκαετία:

1. έχει να αναδείξει αρνητικά κατά κανόνα περιβαλλοντικά αποτυπώματα,
2. δεν έχει να αποδώσει κανένα όφελος στις τοπικές κοινωνίες και την οικονομία τους, παρά τα ευαγγελιζόμενα από τους «μεγαλοεπενδυτές»
3. Ακυρώνει κάθε δυνατότητα σχεδιασμού από τις τοπικές κοινωνίες και ματαιώνει προσπάθειες και επενδύσεις σε άλλους τομείς.
4. αποτελεί την πιο χαρακτηριστική περίπτωση απουσίας οράματος στο τομέα των κατά τεκμήριο καινοτομικών και φιλικών εφαρμογών (όπως θα έπρεπε να είναι) που έχουν σχέση με τις ΑΠΕ
5. τα σχεδιαζόμενα έργα θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις σε άλλους τομείς της οικονομίας και τελικά το οικονομικό αποτέλεσμα θα είναι αρνητικό σε βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεμη ανάλυση.
6. οι μελέτες για τα συγκεκριμένα έργα δε λαμβάνουν υπόψη τις ήδη εγκατεστημένες μονάδες και το ποσοστό ενεργειακών αναγκών που αυτές καλύπτουν και στοχεύουν μόνο στην παραγωγή ενέργειας για μεταφορά στην ηπειρωτική χώρα.

Συμπερασματικά θεωρούμε ότι όλα αυτά προϋποθέτουν τον σχεδιασμό και υλοποίηση ενός

περιφερειακού σχεδίου ολοκληρωμένης και ισόρροπης ανάπτυξης με έμφαση στην ενδοχώρα. Η Κρήτη πρέπει και μπορεί να γίνει τόπος παραθερισμού, παραμονής και εργασίας – ο διατροφικός τροφοδότης της Ευρώπης.

Καλούμε το Περιφερειακό Συμβούλιο αλλά και τους υπόλοιπους φορείς της Κρήτης να λάβουν υπόψη τους όλα τα παραπάνω, την ευθύνη τους απέναντι στους παραγωγικούς φορείς που θα πληγούν από αυτή την απόφαση αλλά και τις επόμενες γενιές και να γνωμοδοτήσουν αρνητικά επί αυτών.

**Για τη Διοικούσα Επιτροπή του Παραρτήματος
Ο Πρόεδρος**

Δρ Αλέξανδρος Στεφανάκης